

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3980

Vragen van het lid **Van der Plas** (BBB) aan de Staatssecretaris van Defensie over de lopende bestelling van Scania vrachtwagens door Defensie en het doorwadingsvermogen van deze voertuigen (ingezonden 27 juli 2021).

Antwoord van Minister **Bijleveld-Schouten** (Defensie) (ontvangen 7 september 2021).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de massale ondersteuning door boeren en hun voertuigen, bij de evacuaties van mens, dier en spullen, tijdens de recentelijke overstromingen in Limburg?¹

Antwoord 1

Ja. Verschillende partijen hebben tijdens de enorme wateroverlast in juli jl. in Limburg geholpen bij het evacueren van inwoners, waaronder boeren, de (decentrale) overheid, veiligheidsorganisaties en hulpverleningsorganisaties.

Vraag 2, 3

Deelt u de visie dat, vanwege de kans op overstromingen, het van groot belang is dat een aanzienlijk deel van de vrachtwagens waarover de krijgsmacht beschikt inzetbaar zijn bij watersnoodrampen en dat deze daarvoor een zo groot mogelijk doorwadingsvermogen moeten hebben, omdat ze anders geen mensen en dieren kunnen evacueren bij een watersnood?

Kunt u uitleggen waarom er voor de krijgsmacht 2473 Scania Gryphus vrachtwagens zijn besteld, met het geringe doorwadingsvermogen van slechts 75 centimeter, en maar 73 Scania's met het voor watersnoodreddingsoperaties minimaal noodzakelijke doorwadingsvermogen van 150 centimeter?

¹ Bron: <https://www.defensie.nl/onderwerpen/materieel/voertuigen/scania-gryphus-vrachtwagen>
Limburgse boeren volop actief in de hulpverlening | Stal-en-Akker.nl – Landbouwnieuws voor Zuid-Nederland

Antwoord 2, 3

Ondersteuning van civiele autoriteiten bij rechtshandhaving, rampenbestrijding en humanitaire hulp, zowel nationaal als internationaal, is één van drie hoofdtaken van Defensie.² Defensie ondersteunt de civiele autoriteiten waar mogelijk, afgestemd op de behoefte, met de eigen capaciteiten en de in de organisatie beschikbare middelen. Het is daarom van belang dat een deel van de eigen capaciteiten en middelen waarover Defensie beschikt, inzetbaar is voor ondersteuning van civiele autoriteiten bij rampenbestrijding, zoals overstromingen. Zo heeft Defensie tijdens de enorme wateroverlast in juli jl. in Limburg niet alleen geholpen bij het evacueren van inwoners, maar ook bij het vullen en plaatsen van zandzakken en het begaanbaar maken van wegen. Verder hielp Defensie de brandweer een gat in een dijk te dichten, plaatsten militairen een noodbrug en droeg Defensie bij aan veiligheid door politietaken uit te voeren.

Defensie heeft binnen het programma Defensiebrede Vervanging Operationele Wielvoertuigen (DVOW) met het deelproject Voertuigen 50kN, 100kN, 150kN ruim 2.800 Scania Gryphus vrachtwagens besteld voor operationele inzet in het kader van de eerste en tweede hoofdtak en dus niet voor de ondersteuning van civiele autoriteiten. U bent over dit project onder andere op 9 juni 2017 geïnformeerd (Kamerstuk 27 830, nr. 201)³ en u wordt over de voortgang van dit project geïnformeerd via het Defensieprojectenoverzicht. Met het programma DVOW wordt het operationele wielvoertuigenpark voor de verschillende hoofdtaken gemoderniseerd. Een deel van de Scania Gryphus voertuigen is bedoeld voor bijvoorbeeld vervoer van personeel of goederen tijdens (militaire) inzet. Een ander deel van de voertuigen is bedoeld om in combinatie met de container tijdens (militaire) inzet als werkplaats of kantoor te fungeren, voor bijvoorbeeld commandovoering. De ruim 2.800 bestelde Scania Gryphus vrachtwagens sluiten aan bij de operationele behoefte van de krijgsmacht en voldoen aan de gestelde eisen over het waadvermogen. Circa 2.685 voertuigen hebben een waadvermogen van 75 centimeter. Circa 115 voertuigen hebben een waadvermogen van 150 centimeter met name vanwege hun specifieke rol bij amfibische operaties. Deze laatste voertuigen kunnen daardoor vanuit een landingsvaartuig het strand oprijden. Afhankelijk van de behoefte, beschikbare middelen en factoren zoals waterhoogte en -stroming, kunnen de Scania Gryphus vrachtwagens met waadvermogen van 75 en 150 centimeter ook ingezet worden voor de evacuatie van mensen en dieren in het kader van de derde hoofdtak. Vanaf een bepaalde waterhoogte en -stroming, zullen andere middelen dan de vrachtwagens waarover de krijgsmacht beschikt moeten worden ingezet voor dergelijke evacuaties. Wij kijken altijd naar het te bereiken effect.

Vraag 4

Kunt u toelichten of er met het huidige materieel een grootschalige evacuatie kan plaatsvinden bij watersnood en hoeveel mensen er binnen welk tijdsbestek potentieel geëvacueerd kunnen worden?

Antwoord 4

De vraag of er met het huidige materieel een grootschalige evacuatie kan plaatsvinden en hoeveel mensen er binnen welk tijdsbestek potentieel geëvacueerd kunnen worden kan niet eenduidig worden beantwoord. De invulling van de militaire bijstand of steunverlening in het openbaar belang, waaronder evacuatie, wordt afgestemd op de behoefte en is onder meer afhankelijk van de omstandigheden en van de in de organisatie aanwezige en beschikbare middelen en capaciteit. Zoals de recente inzet in Limburg nog maar eens heeft aangetoond, beschikt Defensie over een breed palet aan middelen voor operationele inzet, die op verzoek van civiele autoriteiten ingezet kunnen worden voor de ondersteuning bij calamiteiten. Deze middelen, waaronder vrachtwagens, kunnen ook gebruikt worden voor grootschalige evacuatie bij watersnood.

² De andere twee hoofdtaken zijn bescherming van het eigen en bondgenootschappelijke grondgebied, inclusief het Caribisch deel van het Koninkrijk en bescherming en bevordering van de internationale rechtsorde en stabiliteit.

³ Detail 2017D16823 | Tweede Kamer der Staten-Generaal

Vraag 5

Bent u bereid om het nog jarenlang lopende Scania-order op dit essentiële punt aan te passen, zodat de krijgsmacht beter kan voldoen aan haar derde hoofdtaak: het ondersteunen met humanitaire hulp bij rampen?

Antwoord 5

Nee, Defensie krijgt met de Scania Gryphus uit het deelproject Voertuigen 50kN, 100kN, 150kN voertuigen die passen binnen het nieuwe wielvoertuigenbestand van lichte, middelzware en zware type vrachtauto's, waarmee Defensie goed op haar taken is toegerust. Met de uitrol van de Scania Gryphus maakt Defensie een grote stap voorwaarts door de invoering van moderne wielvoertuigen die de basismobiliteit vormen van nagenoeg alle eenheden door de veel grotere terreinvaardigheid en het toegenomen motor- en draagvermogen.